

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 34

KS 109/2024

Riktlinjer för ledamöter i nämnder och förbund

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

1. Riktlinje för ledamot i styrelse, nämnd och förbund antas.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

2. Uppdraget om precisering av instruktion förklaras utfört med hänvisning till antagandet av Riktlinje för ledamot i styrelse, nämnd och förbund.

Sammanfattning

När kommunfullmäktige den 23 november 2023, § 150, behandlade förslag till avfallstaxa 2024 för VafabMiljö Kommunalförbund beslutades om ett tilläggsyrkande där kommunstyrelsen gavs uppdraget att precisera instruktionen till Arboga kommuns ledamot i direktionen för VafabMiljö Kommunalförbund.

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram ett förslag till Riktlinje för ledamöter i nämnder, styrelser och kommunalförbund där Arboga kommun är medlem. Riktlinjen är en bearbetning av skriften från SKL (numera SKR) som utgavs 2019.

Kommunalförbund är en form av samverkan mellan kommuner och regioner i Sverige. När kommuner går samman och bildar ett kommunalförbund överlämnar de viss kommunal verksamhet till detta förbund. Beslutanderätten överförs då i kommunala frågor till ett indirekt valt organ. Detta organ är inte direkt utsatt för demokratisk kontroll, vilket kan påverka ansvarsutkrävandet och insynen i beslutsprocessen.

Kommunalförbund kan effektivisera kommunernas verksamhet genom samordning och gemensamma resurser. Detta kan vara positivt för demokratin genom att det frigör resurser och möjliggör mer fokus på kärnverksamheten.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Å andra sidan kan kommunalförbund försvåra ansvarsutkrävande. Eftersom beslutsfattandet sker på en annan nivå än den kommunala, kan det vara svårare för medborgare att veta vem som är ansvarig för olika beslut.

Kommunalförbundets legitimitet kan ifrågasättas, särskilt om det inte är tydligt för medborgarna hur det fungerar och vilka befogenheter det har.

I Riktlinje för kommunstyrelsens uppsiktsplikt 334/2021-008, antagen av kommunstyrelsen den 28 mars 2023, § 65, sägs om uppsikten över kommunalförbund att kommunstyrelsen ska ha löpande uppsikt över de kommunalförbund som man är medlem i på liknande sätt som i de delägda kommunala bolagen. Kommunen är medlem i Västra Mälardalens Kommunalförbund, Västra Mälardalens Myndighetsförbund, Räddningstjänstförbundet Mälardalen och VafabMiljö Kommunalförbund.

Uppsikten över kommunalförbunden utövas i huvudsak inom ramen för styrmodellens planerings- och uppföljningsprocesser då förbunden ingår i kommunens koncernredovisning. Kommunstyrelsen tar vidare del av årsredovisningarna för kommunalförbunden och föreslår kommunfullmäktige beslut om godkännande och ansvarsfrihet. I förbunden genomförs ägarsamråd tillsammans med de övriga ägarkommunerna enligt förbundsordningarna.

I särskilt ärende föreslås revidering av Riktlinjen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Skickas till:
Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige
Akten